

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 5 de Juny de 1897

Núm. 3.284

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. s. s. 3'50
a provincies trimestre. 10'00
Extranger y Ultramar. 12'00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Jaquerra, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrució completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotll de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.—Patent Joan Jarrijou.

Destrució radical del Oldium, Black-Rot, Antracnòsis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demànisse los Prospectes que s' envian gratis, a

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent 64

SUB-DIRECCIÓ

Mar 46

BARCELONA | VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.—Tarragona.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LOS LABORABLES A DE
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

TORRES. FOTOGRAFO

Passeig de Mata, 12,

REUS

dias de despalg tots los festius

SECCIÓ BIBLIOGRÁFICA

ALCOVER

Monografía histórica, per Cosme Vidal y Rosich.—
Imprempta «La Saura»—Alcover—1897.—Preu
una pesseta.

Si'ns deixéssim dominar per l' amicitat y per l' afecte que portém a n' en Cosme Vidal feriam aquesta crítica més llarga que no es costum y plena d' alabansas d' un cap al altre. Y encara que no'ns hi deixam portar, nos sembla que'ns ocorrerá l' mateix.

Y es que'ls defectes que puga tindre lo llibre se berran y resultan insignificants, quan reflexioném en la forsa de voluntat y l' bon voler que'ls treballs d' en Cosme representan.

Cuan ab fraicció llegim la seva prosa clara y concisa ens vé l' recort de l' autor y voldríam fer, com diuen que fan los jesuítas; voldríam poguerli dir: «no t' cuydis de res més que d' escriure; escriu lo que vulgas y no pensis en cap altre cosa.»

No volém entrar en detalls, més tots los subscriptors de Lo SOMATEN que de tan poch com som ja'ns podém considerar en familia—que coneixen en Cosme, me donarán rahó si faig constar que no s' trobará altre exemple de més constancia, de més abnegació y de més perseverancia que l' que aquest benvolgut company nos dona ab la publicació de las sevas obras.

Tan poch com llegeix la gent y tants poch llibres

com se compren, perque l' diari noticier é industrial fins ha destruhit l' article de fondo, com acabarà per destruhir tot lo diari menos la «Última hora». Tan poch com s' interessa l' públich per lo que es nat de quinze dias, ó ranci d' un mes, vol verdaderament patirne una

llibre s' ha d' escriure y s' ha d' imprimir y s' ha de publicar en un poble petit y s' ha d' esser escriptor, impressor y editor a la vegada pera guanyarho tot un, diheume si no s' necessita una energia renyida ab lo nostre temperament y un voler barallat ab la nostra deixadese. Donchs éll ho fa y ho fa ab una impremta instalada en un poble petit, avuy sense vida pera sostindre-la y sense elements d' estudi y d' investigació, pera prepararne los materials. Y ho fa—no n' pateixi la seva modestia, perque las bonas obras cal publicarlas, per lo escassas que s' van fent—haventse éll mateix instruhit; havent pujat entre privacions y sofriments a un estat d' ilustració, que poden envejarli molts universitaris. S' ha nutrit de la sava del terror, ab lo gran llibre de la naturalesa a la vista, com aquells arbres d' espés follatge, que han arrelat en terra herma y sense cultiu del pagés, donan sabrosos fruyts. Avuy en Cosme, ab son sol voler ha publicat una obra que l' honra y houra a la vila en que nasqué. Un treball tan complet, tan original y tan plé d' investigacions personals no s' ha fet encara en cap dels pobles secundaris de la nostra comarca, pobles que tenen també la seva petita historia, tan interessant com las dels grans, que res hi fa l' escenari pera esser gran ó petita la acció del drama y d' aquestas petites monografias ne surten los grans folls d' aquells, com los rius petits fan los grans.

Parlarem de las monografias ja fa molt temps, en altre publicació y avuy, en aquest cas particular, no podém menys que reproduhirho: entre altres consideracions deyam aixís:

«Las monografias son los riuets y rierals que alimentan lo caudalós riu de la historia; son los estudis analítichs indispensables pera reconstituir ab tota la veritat la graa síntesis de la vida d' un poble, a través dels sigles. Aquesta classe d' estudis necessitan un electicisme especial pera portarlos a cap, perque la més petita observació que ne tindrà importancia sufiçient pera consignarla en una de las branques de la activitat humana, donará lloch a las reflexions d' algún atent observador, pera deduirne un fet general ó rectificar una equivocació, que anunciada per algun autor, s' ha fet vulgar y ha imbuert un criteri particular a la generalitat.

Mes no es tan sols als historiadors a qui s' dirigei-

zen aquestos estudis; per que qui es la persona regularmente instruhida que no vol conéixer la historia dels pobles que l' voltan? Las cosas de casa tenen un interés primordial pera tothom, y entre nosaltres, desgraciadament s' estudia tant poch la geografia regional, que molts que considerarian indigne desconéixer la situació de la Finlandia ó la existencia del riu Ganges, ni tan sisquera s' enteran de la situació de la serra de la Llena ó del curs que segueix lo riu Gayá, en la nostra provincia.

A Fransa, M. Adolph Joanne ha publicat unas detalladas geografias de cada departament, que serveixen de llibre de text en las escolas primarias. Aquí s' farceix los tendres cervells dels noys ab los extravagants noms de provincias de la Xina, tan dificilment apresos com aviat oblidats. La nostra falta de estudis práctichs s' observa en aquest ram com en molts altres cosas.

Voldríam véurelas en los prestatjes de totas las llibrerías d' aquellas personas que estiman los estudios seris y los llibres que aprofitan.

.... molts bons patricis se trobarán que podrán recullir, ab bona voluntat, major cantitat de datos y noticias, que un altre dia enriqueixin lo caudal de coneixement necessari pera estudiar el nostre país. Se convencerán també de que nostres fets, que s' desprecian considerantlos insignificants, tenen una importancia capital, quan s' agrupan y s' recapitulan. Aixís al mateix temps apreciarán millor los treballs dels que de poble en poble van en busca d' antigallas y quientos, de costums y recorts, d' aquestos excursionistas, que fan revivre lo passat en la terra que trepitjan.

Qui no coneix sa terra, no pot apreciarla en lo que val, ni orgull patrimonial. Qui no coneix el desitj de conservar nostra individualitat se troba en la historia del nostre poble, plena de ensenyansas grans, de fets notabilíssims, d' epopeyas gegantinas, que tots ells han de ser com lo mirall de que debém servirnos pera seguir las petjadas de nostres antepassats.

Ara bé; la monografía d' Alcover compleix tots los requisits descrits y cpnfirma las anteriors apreciaciones. Amés se fa interessant de la primera plana a la última y cap aficionat a las cosas de la terra deu deixar de comprarla per si algún dia li convé alguna noticia del Camp nostre, puig en ella hi trobará indicacions y datos historichs que podrán guiarlo.

Hi ha també noticias molt curiosas, dignas de ser conegudas, com la referent al *Catroc*; la de las troballas de ruinas romanas en la partida del *Cogoll*; tot lo capítol referent a la época árabe, particularment al original monument anomenat *mezquita* y que per sí sol val una visita a la vila de Alcover. La part en que s' descriu lo siti d' aquella vila per lo bisbe D. Pere de Urrea interessa a tot bon catalanista. Llástima que s' perdés aquell dietari del siti, de que'ns parla en Cosme: ben segur que se'n podria treure una hermoíssima narració histórica ó publicarlo com un llibre de coves *assanyaladas*.

Ho deyam al principi y ha resultat aixís; l' article ens ha sortit llarch y no havém senyalat cap defecte, mes als que vulgan trobarni los hi preguntarem: ¿ne farián altre tant? Donchs llegiu y calléu; preneune lo bó y que vos aprofiti.

Carta de Madrid

31 de Maig de 1897.

Senyor Director, Molt senyor meu: Entre vuyvents polítics de major y menor cuantía, entre repetidas escenas de *bofetada* neta per un «quitame allá esas pajas» y entre sens número d' ocupacions, comenzo aquesta crónica ó cosa aixís, que vostés trobarán menos plétórica de noticias de lo que jo voldria.

La calor aplanada de tal modo, que ningú tenim ga-

nas de treballar... Per que jo correngés darrera ignorats successos, més notícies notícies podrien esser frescas... y además recordo sempre aquella frase:

«El trabajo degrada;
»lo único que hay decente
»es no hacer nada.»

«Per lo que, y en vista de lo cual»—que diuen alguns,—donaré a vostés un grapat de notícies, sen envasarlas ni compóndrelas.

Comensaré per dir a vostés que ha mort lo banderiller Pelere en la última corrida de Valladolid, y que a Valencia ha mort també lo destre Fabrilo, en lo que la gent torera xifrava somriuentas esperansas. La veritat es que 'ns indigném el saber que matar un toro produheix molt diner y molt benestar, pero no veyem que tot aqueix diner ve a ser un contra-segúr de la vida y que, lo que per la patria, per la gloria ó per la dona estimada pert la vida, al dirli adieu per sempre, porta plena l' anima d' orgull, y 'l pit y 'l cervell d' ilusió; pero 'l jockey ó 'l torero ó 'l equilibrista que pren un préstamo sobre sa vida ab obligació de agradar y distreure un públich que, potser sens desitjar una desgracia pera l' artista, preferia que ocorreixi en sa presencia, aqueix, lo que viu per medi de pacte ab la mort, es sempre un sér desgraciad.

Descansin en pau y aném, obehint al egoisme humà, a parlar de quelcom que no 'ns fassi pensar en trist.

Las carreras de cavalls han estat espléndidas a Barcelona: lo temps ha ajudat molt; a Albaceté han terminat las solemnes festas en honor de la Patrona, la Verge dels Llanos; la peregrinació al Loreto, escriuen de Sevilla que ha sigut una solemníssima festa religiosa; a Valladolid s' ha acordat celebrar una Exposició de màquines qual obertura coincideixi ab las festas del próxim Septiembre; coneixém algun dels industrials que concorrerán a ella, com los Srs. Munar y Guitart, que presentarán varis models d' ascensors de Sivilla, eléctrichs é hidràulichs, funiculars, cosa que 'ns dia que la Exposició ha de mereixer visitarse y estudiarse; a Málaga s' festeja calurosament al Sr. Ortega Munilla; en la embaixada de Fransa han donat un banquet sumptuós y una recepció a la que hi ha assistit lo més selecte d' aquesta societat; las carreras de velocipedos a Dhamartin han resultat molt complertas; lo benefici de la senyoreta Lerma ha sigut un verdader aconeteixentat «Aida» com fa molt temps que no la sentiam, sense necessitar cambiarse de nom ni desfigurásho ab mitja dozena de ces, ó cetes, ies y terminacions chinas... ó chinas.

Vestim a la inglesa, menjém en francés y ohim en Alemany; aixís s' explica que tractin d' anar a Vichy, a Aguas Buenas y a altres punts estranjeris molts mallats espanyols que sens dupte desconeixen lo Balneari de Santa Teresa, de Avila, que en las dispepsias, catarros gástrichs, de las vias respiratorias, pneumonias y tuberculosis impacient, está fent curacions maravelloas. En la falda del Sur de la serra d' Avila, a 1.173 metres sobre 'l nivell del mar, dirigit per lo distingit professor D. Domingo Fernández Campa, s' ha creat un establiment importantíssim, pera 'ls malalts del aparat respiratori principalment, més prop del centre d' Espanya y en millors condicions salutaras y econòmicas, que substitueix ab ventatja a la major part d' ayguas similars d' Espanya y del extranjer.

Los propietaris del establiment, Zurbaro y Aranguren, envían a provincias la Guía del Balneari de Santa Teresa, de Avila, a qui se la demana. Pero als espanyols nos seduheix tot l' extranjer, y paguem dos ó tres franchs més pera viure en una fonda que s' anomena de la Paix ó de la Guerre, tenintlos tan ben montats com los tenim en tota Espanya. En la mateixa Vitoria l' Hotel Pallarés es un dels més estimats per los extrangers, que venhen aquest, com en altres molts nostres, model de taula y riquesa en confort.

Pero deixém de criticar nostres propis vicis, que no vull que 'm dignin vostés «machacón», y sápigam vostés que la senyoreta de Lerma pensa fer una tournée artística per provincias. Jo 'ls hi recomano a vostés que la sentin y 'm donaran vostés las gracias per la recepta, verdadera panacea que cura la malaltia, casi cónica ja, d' opinar que no hi ha cuyners mes que a Fransa, toreros més que a Córdoba, «beefsteacks» més que a Inglaterra, cervesa més que a Alemania, tapissos més que a Turquia, tontos mes que a Babia (!) y cantants més que italians.

Son afcm. y s. s. **Garci-Fernández.**

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del primer Tinent d' Alcalde D. Cassimir de Dalmau y Capestany y ab assistencia dels regidors senyors Benavent, Vidiella, Massó, Vergés, Aguadé, Romero, Ramon, Jordana y Pallejá, tingué lloch la de segona convocatoria que comensá a dos quarts de deu de la nit d' ahir.

Se llegí l' acta de la anterior que quedá aprobada després de demanar lo Sr. Pallejá que constés son vot en contra l' acort del Ajuntament trayent a subasta l' impost de Consums.

Se doná compte d' uná comunicació de la direcció general de Penals fent present al Ajuntament que havia ascendit a Ajudant de 1.ª classe al que ho es d' aquestas Presons, Sr. Montserrat.

Lo Sr. Vidiella després de fer ressaltar las bonas qualitats que adornan al Sr. Montserrat demaná que 'l Municipi acordés aumentarli lo sou en una pesseta a l' any a tí de que 'l Govern no 'l trasládés, ja que actualment cobra 999 pessetas y ab l' ascens lo Govern n' hi dona 1000. Quedá acordat.

Se llegí l' estat de distribució de fondos pera 'l present mes del que 'n quedá enterada la Excm. Corporació.

Se doná compte del dictamen de la secció de Foment que quedá demunt de la taula en la sessió anterior a petició del Sr. Vergés, donat a la sollicitud de D.ª Rosa Cortada Vilá.

Dit dictamen doná lloch a un llarch incident, iniciat per lo Sr. Vergés y en lo que intervingueren los Srs. Benavent, Vidiella, Pallejá, Jordana y la Presidencia.

Los Srs. Benavent, Vidiella y President Sr. Dalmau parlaren a favor del dictamen, fent las consideracions que a son judici recomanavan sa aprobació.

Los Srs. Vergés, Jordana y Pallejá demanaren que no s' aprobés, y 'l últim, lo Sr. Pallejá, involuntariament encausá la discussió a un terreno personal, al que nosaltres ni com a cronistas podém descendir.

Ab aquesta discussió se seguía, quan pera pèndrehi part demaná la paraula 'l Sr. Romero y perque sentí un foch rumor a la tribuna de la premsa s' encará en los periodistas que allí 'ns trobarem y digué unas paraulas que no puch creure que sigui 'l saló de sessions d' un Ajuntament de la importancia del de Reus, lo lloch oportú pera dir las, ni nosaltres los més indicats pera tirárnoslas en cara, donchs sab perfectament lo Sr. Romero que durant tot lo bien que va a acabar, desde las columnas de la premsa se l' ha tractat ab més benevolensa y consideració de la que ahir tractá de correspondres.

Lo Sr. Pallejá atí a al Sr. Romero donantli rahó (y aixó que vol ser periodista) y 'l Sr. President, tractá d' ensenyarnos quin era 'l nostre deber en aquell lloch.

Feu tot aixó, que 'ls revisteros de tots los sis colegas que s' publican acordessin lo retirarse del saló, com aixís ho realisarem, acordantse també que mentres exerceixi l' actual Ajuntament, cap dels revisteros que rebérem la ofensa torni a assistir a las sessions.

Y aquí acabém nosaltres la sessió d' ahir.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del día 4 de Juny de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	762	75	00	42	Ras Nuvol	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 43	14	22	S. S.	Cumul	17
	Sombra 39		27		Cun Nin	

Per l' extracte de la sessió que celebrá ahir nostre Excm. Ajuntament, nostres lectors s' haurán enterat del incident que correngué entre dos regidors, los senyors Romero y Pallejá y la premsa.

A nosaltres, ho confessém ab tota franquesa no 'ns agafá de non: feya temps que ho esperavam y tot lo que s' espera, tart ó d' hora arriba.

En aquesta creencia cada dia que anavam a la Casa de la Ciutat ho feyam ab sobressalt, sempre esperant l' esclat d' aquella bomba de que 'ns parlá un dia, ab situació igual, un apreciat colega local, donchs tant es eran los indeguts desayres que hem vingut rebent durant aquest bien, que per fi havian d' acabarse.

Los vaticinis de Noherlesoom pera la primera quinzena del actual mes son los següents:

Encarke ab la quinzena principal l' istiu meteorològic no 'l va a semblar; perque no sentará 'l temps, degut a que las corrents aéreas del Atlántich continuarán inclinadas a nostras regions y produhirán en ellas un período plujós y tempestuós que compondrá desde 'l dia 2 fins lo 11; sent los dias de major intensitat y de carácter més general del 3 al 7.

Altre período tempestuós, menos important, formarán los dos últims dias de la quinzena, lo 14 y 'l 12.

Las plujas tempestuosas en los dias 3 y 4 serán bastant generals. Lo dia 7 será on dels dias més crítichs del período tempestuós y de la quinzena, essent també las plujas bastant generals.

L' «Orfeón Reusense» ha arribat a Cete sens novetat així ho diu un telégrama rebut ahir nit en lo «Centro de Lectura».

Per la Direcció general del Institut Geogràfic y Estadístich, se publican en la Gaceta las corrents de la emigració é inmigració observadas durant lo primer trimestre del any actual.

Dels datos de referència s' desprén que han emigrat d' Espanya ab destí a las demás nacions d' Europa, 548 individuos, (406 homes y 142 donas.) Ab destí a América, 14,227 (11,747 homes y 2,480 donas.) Ab destí a Africa, 2,934 (2,147 homes y 787 donas.) Ab destí a Assia y Oceanía, 1,725 (1,638 homes y 87 donas.

Resulta, donchs, un total general de 20,434 emigrats, dels quals 16,938 son homes y 3,496 son donas. Ara bé, d' aquest total general son espanyols 16,378 homes y 3,279 donas, de las clases següents:

Agricultors, 6,478; industrials y artesans, 230; comercians y dedicats al transport, 859; dedicats a professions liberals, 158; funcions del Estat, 122, militars, 6,827; dedicats al culte, 49; individuos que riuhen de sas rendas, 37; criats, 7; sense professió y sense classificar, 182; menos de catorze anys, 1452; espanyols de varias professions, ocupació propia de son sexe y sense classificar, 2,454; menors de catorze anys, 835.

Han emigrat durant l' esmentat primer trimestre d' aquest any y procedents de las demás nacions d' Europa, 1,689 individuos (1,245 homes y 445 donas).

Procedents d' América, 9,275 (8,416 homes y 859 donas.) Procedens de Africa, 2,632 (2,202 homes y 431 donas.) Procedens d' Assia y Oceanía, 712 (582 homes y 131 donas.)

Resulta, donchs, un total general de 14,310 inmigrants dels quals son 12,444 homes y 1,866 donas.

Ara bé, d' aquest total general son espanyols 11,368 homes y 1,866 donas, de las classes següents:

Agricultors, 2,982; industrials y artesans, 438; comercians y dedicats al transport, 832; dedicats a professions liberals, 85; funcionaris civils del Estat 50; militars, 5,896; dedicats al culte, 30; individuos que viuen de sas rendas, 32; criats, 19; sense professió y sense classificar, 568; menors de catorze anys, 427; espanyols de professions varias, ocupació propia de son sexe y sense classificar, 1,070; menors de catorze anys, 362.

Per valiosos elements artístichs y literaris se tracta de donar una representació de caracter extraordinari en un dels principals teatros de Barcelona de la obra de Goethe «Ipligemio», traduhida en vers catala per nostre amic en Joan Maragall, posada en escena ab molta propietat y representada per alguns artistes y literats catalans.

S' ha notificat als detinguts de Monjuich que no han sigut condemnats per lo consell de guerra la ordre de desterro als paissos que ells mateixos trihin. La major part d' ells se dirigiran a Fransa. Los presos no han volgut firmar la classificació, dihent que la tal ordre es ilegal.

La Companyia Arrendataria de Tabacos ha declarat cessant al inspector de la renta del timbre del Estat en las provincias de Tarragona, Zaragoza, Huesca y Teruel, don Marién Vidal, havent sigut nomenat pera substituhirlo D. Gonzalez de Solo y de Castañes.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 785'67.

Un inteligent viticultor francés aconsella las següents midas preventivas contra 'l blachrot, que tant s' escampa sovint per las vinyas:

1.ª Arrancar los pampols y 'ls grans estacats desde un principi.

- 2.ª Cremar los sarments, pampols y rahims infestats que hagin quedat a la vinya després de la cullita.
 - 3.ª Tenir cuidado de no deixar may ni en las vinyas ni per sos voltans pilas de sarments de la poda anterior.
 - 4.ª No escampar per las vinyas pilas de brisa que no hagi sigut destilada.
 - Y 5.ª Conservar sempre 'l terreno net d' herba.
- Aquestos consells tenen la gran ventaja de que son perfectament realisables, qualitat que generalment no reuneixen los que s donan per combatir las actuals malalties de las vinyas.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 3 de Juny de 1897

Naixements

Cap.

Matrimonis

Joan Vilalta Oromí, ab Maria Trill Sagreres.—Pere Font Martí, ab Catalina Patau Fortuny.

Defuncions

Josepha Moragas Solanes, 47 anys, Favill Oriol 18.—Antonia Buldo Pamies, 14 anys, Hospital Civil.—Gayetá Simeón Llagostera, 58 anys Maucomi.

Matadero Público

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	N.º	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	304'	60'80
Badellas	2	316'400	63'28
Bens	25	361'	72'20
Cabrits	2	11'400	2'28
Tecinos	7	394'	86'68
			285'24
Desputllas de bestiar de llana y pel			14'
Total adeudo			299'24

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Bonifaci.

CULTS RELIGIOSOS

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat a la venda las novas estampas litograficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al preu de 2 50 pessetas y ab cristall y march daurat a 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

Lo di sapte próxim, dia 5 del actual, donará comens en aquest Santuari, lo solemne novenari que tots los anys dedica la ciutat de Reus a sa excelsa Patrona. En dit dia la Salve se cantarà a dcs cuarts de cinch, celebrantse acte seguit lo novenari, y en los dias restants comensará aquesta a las sis. La Administracio del Santuari se complau en invitar al públich de Reus, esperant que la concurrencia no desmereixará de la dels anys anteriors.

Ermita de la Mare de Deu del Roser

Avuy a las nou s' hi celebrará missa resada.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las set de la tarde se comensará la Novena que la confraria de Sant Anton dedica a son ilustre patre.

Demá dita funció se celebrará a las quatre de la tarde y desseguida 'l mes del Sagrat Cor de Jesús, després del qual s' aplicarà la Indulgencia plenaria als congregants de Ntra. Sra. dels Dolors.

Sant de demá.—Sant Nohert.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 3

De Marsella en 4 dias, vapor «Cabo Espartel» de 1.247 ts., ab varis etectes, consignat a don Marián Peres.

De Cette y escalas en 4 dias, vapor «Amalia» de 242 ts., ab bocoyos buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Barcelona en 6 horas, vapor «Gijón», de 446 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

De Civitavecchia en 16 dias, berg. gol. italiá «Adelia», de 171 ts., ab carregament de dogas, consignat a don Joan Gonsé.

Despatzadas

Pera Cette v, «Correo de Cartagena», ab carregament de vi.

Pera Gandía llaut «Rosita» en lastre.
Pera Bilbao v. «Cabo Espartel», ab carga general.
Pera Bilbao v. «Gijón», ab carga general.
Pera Wassa corb, russe «Amelie», ab carregament de vi.

BARCOS A LA CARGA

Dissapte 5

Pera Liverpool v. «Rivera», consignataris Srs. MacAndrews y C.ª.

Pera Liverpool v. «Francis», son agent D. Molest Fénéch.

Pera Helsingfers, Abo, Haegó, Borga, Lovisa, Kottha, Vigorg, Fredriksham, Nystad, Raumó, Bjorneborg, Kristinestad, Yase, Jakobstap, Gamla, Karbely, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, a flete corrido via San Petersburg, sortirà d' aquest port del 8 al 10 del coorrent lo vapor rus «Pallas», que despatixan los senyors Boada germans.

Pera Gothemburgo, Copenhagen, Stockolmo, Christiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gefie, Sunswall, Stettin, Dantzic, Koenninsberg, Liban, Riga y demás ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Rusia, sortirà lo dia 23 del actual lo vapor suech «Adolph Meyer» que despatixan los senyors Boada germans.

Pera Pénova y Liorna, sortirà d' aquest port lo dia 8 del actual lo vapor «Játiva», que despatixa don Anton Mas y March.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'75	Fransas	17'
Exterior	81'	Colonial	85'25
Amortisable	78'25	Cubas 1886	96'36
Aduanas	96'75	Cubas 1890	80'36
Norts	23'65	Obs. 6 0/0 Fransa	6'
Exterior París	64'36	Obs. 3 0/0 »	6'
París	28'7n	Londres	32'30

BOLSI DE REUS

Cotizacions realizadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65'75	Fransas	16'90
Exterior	80'96	Cubas vellas	96'45
Colonial	81'	Cubas novas	80'43
Norts	23'65	Aduanas	96'60
Obligacions	82'95	Oblig. 3 0/0 Fransas	64'87
PARIS			
Exterior	64'31	Norts	6'
GIROS			
París	28'60	Londres	32'25

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 dfr.	00'00 diner	8 d7v.	00'00
París	8 d7v.	00'00	Marsella	00'00
VALORS LOCALS		DINER PAPER.	OPER.	

ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	o
Banch de Reus		600	o
Manufacturera de Algodon	490	500 op r	ciones
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	o
		415	

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N.º Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y s' vent al preu de dos rals en la administracio d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administracio, al preu de 3 pessetas. 'l exemplar.

Diversions públicas

Plassa de Toros de Tarragona

Gran corrida de toros novillos pera 'l dia 6 de Juny de 1897.—Se lidiarán sis hermosos toros de quatre y cinch anys cumplerts, del Colmenar Viejo, de la ganaderia de don Pau Laviada ab divisa morada y blanca.
Preus.—Sombra.—Palcos sense entradas, 10 pessetas.—Barrera ab entrada, 3.—1.ª Contrabarrera ab id. 2'50.—Delantera de grada ab id. 3.—Entrada general, 2.—Entrada general de Sol, 1'50.—Hi haurá mitjas entradas de Sol pera noys menors de 7 anys y militars sens graduació.

Se reben encárrechs de localitats y entradas en l' estanch del Sr. Díez, carrer del Padró, devant lo café de París.

TELEGRAMAS

Madrid 4.

Lo ministre d' Ultramar, senyor Castellano, ha rebut un telégrama de la diputació provincial de Puerto Rico, donant compte de sa constitució.

Al mateix temps agraeix aquella corporació s' hagin votat los pressuposts de la petita Antilla y envia un saludo al Govern y 'l test moni d' adhesió al trono.

—S' ha rebut en lo Ministerio de la Guerra lo següent telégrama oficial:

«Habana, sens fetxa, lo general segon cabo al miestre de la Guerra:

Forsas de Maria Cristina en mont Trinidad, feren un mort.

La columna de Almanza a Tarangito feu un mort. La guarnició del Jaruco a Lomas Soledad feu dos morts.

Lo batalló de la Reina en finca Zumbido (Pinar del Rio) feu un mort.

A Laguna Colorada la mateixa columna batí a un grupo rebelde causantli baixas.

Nosaltres tinguerem dos ferits. Presentats set.—Ahumada».

—A última hora ha anat al ministeri d' Ultramar lo comissió de diputats cubans, encarregada de gestionar la adopció de midas enérgicas pera destruhir lo contrabando de tabacos a Cuba.

Componen dita comissió los senyors marqués de Apezteguia, Rodriguez Sampedro, Castañeda, Bergés y Gonzalez Lopez.

—Lo senyor Castellano ha manifestat que tenia preparats los decrets nombrant varis magistrats, pero que 'ls deixa pera 'l que 'l succeheixi en lo Ministerio. París 3.

Comunican de Londres un despaig dihent que la premsa inglesa inserta molts telégramas donant compte de la crisis ministerial espanyola.

Tots los periódichs s' abstenen de formular judici a propósit d' aquella, pero manifestan que 'l horitzó de la política espanyola s' presenta obscur.

Lo corresponsal de «The Standard» coloca en últim terme la possibilitat de que 'l Sr. Cánovas reorganisi 'l Gabinet.

«The Daily News» diu que si la Reyna encarregués la formació del ministeri als liberals, creu que 'l senyor Sagasta podria pacificar a Cuba y satisfacer al mateix temps als Estats Units enviant al general Martinez Campos pera plantejar las reformas.

—Abir nit publicá «Le Journal des Debats» un nou article examinant la actual situació política d' Espanya.

Mentres censura als liberals y silvelistas per la actitud en que s' han colocat afegeix que tota vegada que 'l Sr. Duch de Tetuán porta fa dos anys las gestions ab los Estats Units seria il·lògich substituhirlo en las presents circumstancias.

—Un telégrama de Nova Yorw diu que 'l barco americá «Valencia» que desde aquell port se dirigia a Cienfuegos, en la costa Sud de Cuba trobá al creuher de guerra espanyol «Reina Mercedes», que li feu alguns disparos.

Lo vis·còsul americá a Cienfuegos ha formulat una protesta respecte a dit succés.

Los details del mateix no poden precisarse en aquest moment.

Telegramas particulars de LO SOMATENT

Madrid 4, 5'20 tarde.

La Reina ha celebrat una conferencia ab lo President del Congrés senyor Pidal y general Martinez Campos que ha arribat aquest matí pera que li aconsellés la manera de resoldre la crisis.

Pidal y Martinez Campos al sortir del Palau s' han mostrat molt reservats.

Las opinions que te formadas la gent política no donan cap llam al assumpto.

Madrid 4, 6 tarde.

Acaba de rebres la dimissió de Weyler com a general en jefe del exercit d' operacions a Cuba.

Apesar de que era esperada no ha deixat de produhir certa emoció.

Fins a aquesta hora lo paper que mes puja es lo conservador, creyentse que s' encarregará de formar non ministeri lo mateix Sr. Cánovas.

Madrid 4, 6'40 tarde.

Lo senyor Sagasta va ara a Palau cridat per la Reina.

Se supose de la conferencia que celebri ab Sa Magestat quedarà resolt lo problema polítich.

Las mevas impresions també son de que la Reina confiará en aquesta entrevista l' encárrech de formar Gabinet al senyor Sagasta.

Ten aviat se sapiga oficialment telegrafiaré.—Frederich.

Imp. de G. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancías, segunda y tercera.
14'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'10 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 3'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m. — 5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Deseembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussos després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 matí; 2'32 y 5'43 tarde.
Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 matí; 5'10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

L' UNION

COMPANIA FRANCESA DE SEGUROS CONTRA INCENDIS FUNDADA EN 1828

Aquesta Companyia, la primera de las Companyias francesas de seguros contra incendis per la importancia de sa cartera, assegura, ademés del perill d' incendi, los danys que poden ocasionar la cayguda del llamp, la explosió del gas d' alumbrat, del vapor, de la dinamita y altres explosius.

Capital social.	10.000.000	Frs.
Reservas	9.635.000	»
Primas á rebre.	75.183.878	»
Total.	94.818.878	»

Capitals assegurats.	15.559.869.308	Frs.
Sinistres pagats.	202.000.000	»

Sucursal Espanyola: Barcelona, Passeig Colón y carrer Merced, 20, 22 y 24.—Director D. E. Gés.
Subdirectors en Reus: Srs. Bages Margenat Germans, carrer de la Mar, 38.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposicions Universals é Internacionals

AVIGNON, 1890.—LYON, 1894.—BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracnosis etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, á fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bon) 12.—REUS.